

EBA/GL/2016/08

24/11/2016

Smernice

o posredni podpori za posle listinjenja

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v Evropskem sistemu finančnega nadzora in o tem, kako bi bilo treba zakonodajo Unije uporabljati na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Dolžnost poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 24/01/2017 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da jih ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletni strani organa EBA, na elektronski naslov compliance@eba.europa.eu z navedbo sklica „EBA/GL/2016/08“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) objavljena na spletni strani organa EBA.

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Predmet urejanja

5. Te smernice skladno s členom 248 Uredbe (EU) št. 575/2013² določajo, kaj je pomen običajnih tržnih pogojev in kdaj posel ni strukturiran tako, da zagotavlja podporo. Prav tako podrobneje pojasnjujejo zahteve glede uradnega obveščanja in dokumentacije, določene v členu 248(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.

Področje uporabe

6. Te smernice se uporabljajo v zvezi s podporo pri listinjenju, ki jo skladno s členom 248 Uredbe (EU) št. 575/2013 in pogoji, določenimi v njem, zagotavljajo institucije v vlogi sponzorja in institucije v vlogi originatorja in ki presega njihove pogodbene obveznosti, kot je natančneje opredeljeno v odstavku 10. Smernice ne posegajo v redno ocenjevanje prenosa pomembnega deleža kreditnega tveganja med trajanjem listinjenja.

Naslovniki

7. Te smernice so namenjene pristojnim organom iz člena 4(2)(i) Uredbe (EU) št. 1093/2010 in finančnim institucijam iz člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Opredelitve

8. Če ni določeno drugače, imajo izrazi v teh smernicah enak pomen kot izrazi, ki se uporabljajo in so opredeljeni v Uredbi (EU) št. 575/2013.

3. Izvajanje

Datum začetka uporabe

9. Te smernice se začnejo uporabljati 1. marca 2017.

² Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012.

4. Posredna podpora

Obstoječe pogodbene obveznosti

10. Za vsak posel (kar v izogib dvomu vključuje, vendar ni omejeno na kakršnekoli spremembe dokumentacije v zvezi z listinjenjem in spremembe kuponskih obrestnih mer, donosov ali drugih značilnosti pozicij v listinjenju), ki ga v zvezi z listinjenjem ali pozicijo v listinjenju v času po izvedbi tega listinjenja sklene (i) institucija v vlogi sponzorja ali (ii) institucija v vlogi originatorja ali (iii) ob upoštevanju določb odstavka 25 subjekt, povezan z institucijo v vlogi originatorja, ter ki ga v skladu s pogoji dokumentacije o listinjenju, veljavnimi pred sklenitvijo takega posla, institucija v vlogi originatorja oziroma, odvisno od primera, institucija v vlogi sponzorja ali subjekt, povezan z institucijo v vlogi originatorja:

(a) ni pogodbeno zavezan(-a) skleniti ali

(b) ni pogodbeno zavezan(-a) skleniti pod posebnimi pogoji tega posla,

se naj šteje, da je bil sklenjen zunaj obsega obstoječih pogodbenih obveznosti. O podrobnostih tega posla naj se uradno obvesti v skladu z odstavkom 26 in naj se v skladu z odstavkom 11oceni, ali je strukturiran za zagotavljanje podpore ali ne. Posli, ki jih je v skladu s pogoji dokumentacije o listinjenju, veljavnimi pred sklenitvijo teh poslov, zadevna institucija pogodbeno zavezana skleniti pod posebnimi pogoji teh poslov, predstavljajo obstoječo podporo in zanje ne velja prepoved iz člena 248 Uredbe (EU) št. 575/2013.

Posli, ki niso strukturirani za zagotavljanje podpore

11. Za namene člena 248 Uredbe (EU) št. 575/2013 naj se v vseh primerih iz odstavkov 12 in 13 šteje, da posel ni strukturiran za zagotavljanje podpore, pri čemer naj se upoštevajo določbe odstavka 19.

12. Kadar posel izvede institucija v vlogi sponzorja, naj se ob upoštevanju odstavka 25 šteje, da posel ni strukturiran za zagotavljanje podpore, če izpolnjuje kateregakoli od naslednjih pogojev:

(a) posel je izveden na podlagi običajnih tržnih pogojev v skladu z odstavkom 15 ali

(b) posel je izveden na podlagi pogojev, ki so za institucijo v vlogi sponzorja ugodnejši kot običajni tržni pogoji.

13. Kadar posel izvede institucija v vlogi originatorja, ki je prenesla pomemben delež kreditnega tveganja iz naslova osnovnih izpostavljenosti v listinjenju v skladu s členom 243 ali členom 244 Uredbe (EU) št. 575/2013, naj se šteje, da posel ni strukturiran za zagotavljanje podpore, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) posel je izveden:
 - i. na podlagi običajnih tržnih pogojev v skladu z odstavkom 15 ali
 - ii. na podlagi pogojev, ki so za institucijo v vlogi originatorja ugodnejši kot običajni tržni pogoji; in
- (b) bodisi (i) listinjenje še naprej izpolnjuje pogoje za prenos pomembnega deleža kreditnega tveganja, določene v členu 243 oziroma, odvisno od primera, členu 244 Uredbe (EU) št. 575/2013, v skladu s temi smernicami in smernicami EBA/GL/2014/05 o prenosu pomembnega deleža kreditnega tveganja ali (ii), če ti pogoji niso več izpolnjeni, posel ni bil sklenjen z namenom zmanjšanja morebitnih ali dejanskih izgub investitorjev.

14. Če pogoji za prenos pomembnega deleža kreditnega tveganja niso več izpolnjeni, naj institucija v vlogi originatorja upošteva ustrezne kapitalske zahteve za vse listinjene izpostavljenosti, kot da te ne bi bile listinjene.

Običajni tržni pogoji

15. Za namene člena 248 Uredbe (EU) št. 575/2013 naj se šteje, da je posel izveden po običajnih tržnih pogojih, kadar so pogoji posla takšni, kakršni bi bili pri običajnem komercialnem poslu, če:

- (a) stranki ne bi bili medsebojno povezani (kar vključuje, vendar ni omejeno na posebne dolžnosti ali obveznosti in možnosti medsebojnega obvladovanja ali vplivanja); in
- (b) bi vsaka stranka:
 - i. delovala neodvisno;
 - ii. posel sklenila po lastni volji;
 - iii. delovala v lastnem interesu in
 - iv. posla ne sklenila na podlagi zunanjih okoliščin, ki z zadevnim poslom niso neposredno povezane (in vključujejo, vendar niso omejene na tveganje izgube ugleda, ki bi se lahko pojavilo v zvezi z institucijo v vlogi originatorja ali institucijo v vlogi sponzorja, če posla ne bi nadaljevala).

16. V okviru ocenjevanja v skladu z odstavkom 15 naj se ustrezno upoštevajo informacije, ki so vsaki stranki na voljo v času sklenitve posla, in ne informacije, ki so na voljo kasneje.

Prenos pomembnega deleža kreditnega tveganja

17. Pri ocenjevanju posla v skladu s členom 248 Uredbe (EU) št. 575/2013 naj se ocena, ali so pogoji za prenos pomembnega deleža kreditnega tveganja, določeni v členu 243 oziroma, odvisno od primera, členu 244 omenjene uredbe, še naprej izpolnjeni, izvede v skladu s temi smernicami in smernicami EBA/GL/2014/05 o prenosu pomembnega deleža kreditnega tveganja.
18. Šteje naj se, da posel razveljavi izpolnjevanje pogojev za prenos pomembnega deleža kreditnega tveganja, če kot posledica tega posla prvotno doseženo zmanjšanje zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za institucijo v vlogi originatorja ni več utemeljeno s sorazmernim prenosom kreditnega tveganja na tretje osebe. Pri tem naj se med drugim upošteva naslednje:
 - (a) kreditno tveganje institucije v vlogi originatorja po izvedbi posla in
 - (b) vpliv posla na kapitalsko ali likvidnostno pozicijo institucije v vlogi originatorja.

Ustrezni dejavniki za ocenjevanje

19. Pri ocenjevanju, ali posel ni strukturiran za zagotavljanje podpore, kot je določeno v odstavku 11, naj se upoštevajo vse ustrezne okoliščine, vključno z merili, opisanimi v nadaljevanju.
20. Dejavnik iz točke (a) člena 248(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 (cena ponovnega odkupa) naj se uporablja tudi za posle, ki niso ponovni odkupi. V takih primerih naj se upoštevajo zneski, ki jih plača oziroma, odvisno od primera, prejme institucija v vlogi originatorja ali institucija v vlogi sponzorja. Pri vseh poslih naj se upoštevajo mere tržne vrednosti, vključno s kotiranimi cenami na aktivnih trgih za podobne posle in do katerih lahko institucija dostopa na datum merjenja. Če takih mer ni mogoče določiti, naj se upoštevajo inputi, ki niso kotirane cene in jih je za to vrsto sredstev mogoče neposredno ali posredno spremljati. Če takih inputov ni mogoče določiti, naj se za to vrsto sredstev upoštevajo inputi, ki jih ni mogoče spremljati. V primeru inputov, ki jih ni mogoče spremljati, naj institucija v vlogi originatorja ali institucija v vlogi sponzorja svojemu pristojnemu organu predloži dokaze o tem, kako so bili zneski, ki jih prejmejo ali plačajo, vrednoteni in kateri inputi so bili uporabljeni. Institucija v vlogi originatorja ali institucija v vlogi sponzorja naj prav tako dokaže, da je ta ocena skladna z njenim procesom pregleda in odobritve kreditov. Šteje naj se, da posel ni bil izveden na podlagi običajnih tržnih pogojev, če so zneski, ki jih prejme institucija v vlogi originatorja oziroma, odvisno od primera, institucija v vlogi sponzorja, bistveno nižji od ustrezne tržne vrednosti ali če so zneski, ki jih plača institucija v vlogi originatorja ali institucija v vlogi sponzorja, bistveno višji od nje.
21. Dejavnik iz točke (b) člena 248(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 (kapitalska in likvidnostna pozicija institucije pred ponovnim odkupom in po njem) naj šteje za ustreznega tudi pri poslih, ki niso ponovni odkupi. Šteje naj se, da pogoji za prenos pomembnega deleža kreditnega tveganja niso več izpolnjeni, če kot posledica posla prvotno zmanjšanje zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za institucijo v vlogi originatorja ni več utemeljeno s sorazmernim prenosom kreditnega tveganja na tretje osebe, kar naj velja v primeru, če posel neposredno ali posredno

pomembno in negativno vpliva na kapitalsko in likvidnostno pozicijo institucije v vlogi originatorja. Pri takšnem ocenjevanju naj se med drugim upoštevajo računovodske vknjižbe, ki so jih opravili udeleženci posla v zvezi s poslom in spremembami v svoji likvidnostni poziciji.

22. Kar zadeva dejavnik iz točke (c) člena 248(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 (uspešnost listinjenih izpostavljenosti), naj se v primeru, če so osnovne izpostavljenosti, ki so predmet posla, manj uspešne v primerjavi z drugimi listinjenimi izpostavljenostmi ali so izkazane kot nedonosne, šteje, da posel ni izveden na podlagi običajnih tržnih pogojev, če taka nižja uspešnost ali predvidena prihodnja uspešnost takih izpostavljenosti zaradi okoliščin, ki so povzročile tako nižjo uspešnost, ni ustrezno izražena v ceni nakupa ali ponovnega odkupa.
23. Kar zadeva dejavnik iz točke (d) člena 248(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 (uspešnost pozicij v listinjenju), naj se v primeru, če so pozicije v listinjenju, ki so predmet posla, manj uspešne v primerjavi z drugimi pozicijami v listinjenju ali so izkazane kot nedonosne, presodi, (i) ali so bili stroški ukrepov, sprejetih za izboljšanje uspešnosti teh pozicij v listinjenju, v celoti kriti s strani zadevnih investitorjev v listinjenje in (ii) ali posel neposredno ali posredno negativno vpliva na institucijo, ki je udeležena v poslu.
24. Kar zadeva dejavnik iz točke (e) člena 248(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 (učinek podpore na izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale na strani originatorja v odnosu do investitorjev), naj se oceni, ali so se pričakovane izgube pozicije v listinjenju pomembno povečale ali zmanjšale, pri čemer naj se med drugim upoštevajo spremembe tržne cene pozicije, zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in bonitetnih ocen pozicij v listinjenju.

Uradno obveščanje in dokumentacija

25. Zahteva iz člena 248(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, da se o vsakem poslu ne glede na to, ali pomeni podporo pri listinjenju ali ne, uradno obvesti pristojne organe, naj velja za vsak posel, ki ga sklene institucija v vlogi originatorja ali institucija v vlogi sponzorja ali ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) posel sklene subjekt, ki ni institucija v vlogi originatorja, ter (i) je nadrejena oseba institucije v vlogi originatorja, podrejena družba institucije v vlogi originatorja ali podrejena družba nadrejene osebe institucije v vlogi originatorja ali (ii) mu je institucija v vlogi originatorja ali druga oseba iz točke (i) neposredno ali posredno zagotovila kakršnokoli financiranje, podporo ali dala navodila ali z njim sklenila kakršenkoli dogovor v zvezi s sklenitvijo tega posla; ter

- (b) za posel bi veljale te smernice, če bi ga sklenila institucija v vlogi originatorja.

Če so pogoji iz pododstavkov (a) in (b) tega odstavka 25 izpolnjeni, naj se posel upošteva, kakor da ga je sklenila institucija v vlogi originatorja.

26. Pri uradnem obveščanju o poslu skladno z zahtevo iz člena 248 Uredbe (EU) št. 575/2013 (kot je podrobneje opredeljeno v odstavku 25) naj institucija v vlogi originatorja oziroma, odvisno od primera, institucija v vlogi sponzorja:

- (a) , če ta trdi, da posel ne pomeni posredne podpore, predloži ustrezne dokaze o izpolnjevanju ustreznih pogojev iz teh smernic; ter

- (b) če posel izvede eden izmed subjektov iz točke (i) ali (ii) odstavka 25(a), naj institucija v vlogi originatorja predloži tudi dokumentacijo o vrsti povezave med njo in zadevnim subjektom oziroma, odvisno od primera, dokumentacijo o financiranju, podpori ali navodilih, ki jih je za namene izvedbe zadevnega posla zagotovila oziroma dala temu subjektu, ali dogovorih, ki jih je za te namene sklenila z njim.